

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้เพื่อวิเคราะห์การกำหนดค่าสอบบัญชีของบริษัทที่เสนอขายหุ้นให้ประชาชน (“Initial public offering: IPO”) ของผู้ประกอบการเพื่อเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ซึ่งเป็นแหล่งระดมทุนระยะยาวสำหรับบริษัทไทยและบริษัทต่างประเทศขนาดใหญ่ และตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ (mai) ในระหว่างปี 2557 ถึงปี 2561 โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างค่าสอบบัญชี กับตัวแปรอิสระ ซึ่งแบ่งออกเป็นปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของกิจการ ปัจจัยเกี่ยวกับลักษณะของบริษัทสอบบัญชี และปัจจัยเกี่ยวกับกลุ่มอุตสาหกรรม โดยแบ่งกลุ่มข้อมูลออกเป็น 2 กลุ่ม 1) กลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ หรือ “SET” และกลุ่มบริษัทขนาดกลางและขนาดเล็ก หรือ “mai” โดยใช้วิธีวิเคราะห์ 2 วิธี คือ 1) ทดสอบวิธีวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ผลการทดสอบแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าปัจจัยจากลักษณะของกิจการ จากจำนวนของบริษัทย่อยส่งผลต่อประมาณการค่าสอบบัญชีอย่างมีนัยสำคัญของทั้ง 2 กลุ่มข้อมูล นั้นหมายถึง หากกิจการมีบริษัทย่อยเพิ่มขึ้น ค่าสอบบัญชีจะเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน 2) วิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) พบว่าลักษณะของผู้สอบบัญชีมีผลต่อค่าสอบบัญชี โดยบริษัทสอบบัญชีข้ามชาติขนาดใหญ่ในประเทศไทย หรือ “Big 4” ประกอบด้วย 1) บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด (EY) 2) บริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิไชย สอบบัญชี จำกัด (KPMG) 3) บริษัท ไพร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอบีเอส จำกัด (PwC) และ 4) บริษัท ดีลอยท์ ทูช ไร้มัทส์ ไชยยศ สอบบัญชี จำกัด (Deloitte) ตามข้อสมมติฐานที่ว่าบริษัท Big 4 ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่ที่มีอิทธิพลในการต่อรองค่าสอบบัญชีสูงกว่าบริษัทสอบบัญชีอื่นอย่างเป็นสาระสำคัญ